

Lausunto 1.7.2026 päivättyyn valitukseen teknisen lautakunnan päätöksestä 27.5.2026 § 48.

Valituksen perustelut ja vaatimukset

Valitus koskee muutoksenhakua Suonenjoen kaupungin kaavoittajan suunnittelutarveratkaisupäätökseen 25.12.2025/25-0004-SUU sekä oikaisua Suonenjoen kaupungin teknisen lautakunnan tekemään päätökseen 27.5.2026, 48.

Valituksessa asianosaiset ovat vaatineet luonnonsuojelulain (9/2023) 3 §:n 5 kohdan mukaista kompensatiota teeren soidinalueen häviämisestä. Valituksessa vedotaan siihen, että luvitusprosessi on ollut kevyt, ettei ympäristöön vaikuttavia seikkoja ole sen vuoksi arvioitu riittävästi, ja että hanke tulee aiheuttamaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n 3 kohdan mukaista ympäristön pilaantumisen vaaraa viitaten hankesuunnitelmaan. Lisäksi on esitetty, että hanke vaarantaa luonnon monimuotoisuuden turvaamista luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §:n 1 kohdan perusteella.

Lopuksi valituksessa on esitetty, ettei salassa pidettäviä asiakirjoja ole luovutettu, ja vaadittu 1 miljoonan euron takaussummaa hankeyhtiöltä Suonenjoen kaupungille. Vaatimus perustuu osittain siihen, että takaus tulisi asettaa purku- ja siivoustöitä varten, ja osittain siihen, että mikäli asiakirjoja ei luovuteta, takaussumma on maksettava Suonenjoen kaupungille.

Vastaajan vaatimukset

Suonenjoen kaupungin tekninen lautakunta vaati lausunnossaan, että valitus Suonenjoen kaupungin teknisen lautakunnan oikaisuvaatimusta koskevaan päätökseen 27.5.2026, § 48 hylätään perusteettomana.

Vastine

Vastineessa otetaan kantaa valituksen eri perusteluihin ja vaatimuksiin kohdissa 1-4. Kohdassa 1 käsitellään luvitusprosesseja, hankkeen selvityksiä, sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) perustuvaa suunnittelutarvikeratkaisua. Kohdassa 2 käsitellään teeren soidinaluetta ja luonnonsuojelulakiin perustuvaa vaatimusta ekologisesta kompensatiosta. Kohdassa 3 käsitellään valittajien luonnonsuojelulakiin ja ympäristönsuojelulakiin perustuvaa väitettä hankkeen vaikutuksia ympäristöön ja luontoon. Kohdassa 4 on otettu kantaa valituksessa mainittujen asiakirjojen salassapitoon sekä valittajien esittämään takaussummaan.

1. Luvitusprosessit ja selvitykset

1.1. Teeren oleskelu alueella

Valituksessa esitetään, että teeren soidinalueen merkitys olisi jäänyt arvioimatta. Oikaisuvaatimuksen takia teeren soidinaluetta koskevia selvityksiä täydennettiin nimenomaan

valittajien vaatimalla ajanjaksolla 1.4.–15.5.2026. Tarkkailua suoritettiin 4.4., 12.4., 24.4. ja 9.5.2026.

Suonenjoen tekninen lautakunta lykkäsi asian ratkaisemista juuri sen vuoksi, että teeriselvitys saatiin täydentää asianmukaisesti ennen päätöksentekoa. Päätöksenteossa olivat käytettävissä alkuperäiset luonto- ja eläimistöselvitykset, täydentävä teeren soidintarkkailu, Suomen Riistakeskuksen lausunto sekä hakijan toimittamat lisäselvitykset. Väite on näin ollen paikkansapitämätön.

1.2. Hankealueen suunnittelutarpeiden arviointi

Valituksessa esitetään, että suunnittelutarpeiden arviointi on ollut kevyttä ja puutteellista. Suonenjoen kaupungin kaavoittaja sekä myöhemmin tekninen lautakunta ovat arvioineet hanketta alueidenkäytön, ympäristövaikutusten, luontoselvitysten, vesienhallinnan, liikenteen, maisemavaikutusten sekä muiden suunnittelutarveratkaisun edellytysten näkökulmasta. Menettelyssä on noudatettu hallintolain 6 luvun säännöksiä asian selvittämisestä ja asianosaisen kuulemisesta.

Valituksessa on lisäksi vedottu siihen, että luvitusprosessi on ollut kevyt, sillä se on suoritettu suunnittelutarveratkaisun muodossa. Hankealue on todettu 16 §:n nojalla suunnittelutarvealueeksi, ja näin ollen alueeseen sovelletaan 137 §:n mukaisia rakennusluvan erityisiä edellytyksiä. Suunnittelutarveratkaisua varten on hakijalta edellytetty samat selvitykset, kuin yleiskaavaa laadittaessa olisi edellytetty. Hankkeesta on myös tiedotettu rajanaapureiden lisäksi julkisilla kuulutuksilla kaupungin verkkosivuilla ja paikallislehdessä. Tekninen lautakunta on käsitellyt yksityiskohtaisesti juuri ne kysymykset, joihin valittajat ovat vedonneet. Asiassa ei ole ilmennyt sellaista viranomaisen menettelyvirhettä eikä sellaista lainvastaista harkintaa, jonka perusteella päätös olisi kumottava.

Todettakoon, että hankkeeseen kohdistuvaa lainsäädäntöä on sovellettu oikein ja että suunnittelutarveratkaisu on suoritettu lainmukaisesti.

1.3. Yhteenveto

Lisätutkimus teeren soidinalueen tarkkailusta on tehty vaaditun aikajakson sisällä ja rakentamista on tämän takia nimenomaan lykätty. Suonenjoen kaupungin kaavoittaja ja tekninen lautakunta on menetelleet asiassa lainmukaisesti ja käsitelleet tämän valituksen asioita yksityiskohtaisesti. Luvitusprosessi on suoritettu huolellisesti suunnittelutarveratkaisun muodossa. Edellä esitetyn perusteella päätöksenteko on ollut asianmukaista eikä valituksessa esitetyille väitteille ole perusteita.

2. Teeren soidinalueen merkitys

2.1. Teeren tarkkailu

Teeren soidinaluetta on tarkkailtu vastineen kohdassa 1.1. mainittuina päivämäärinä. Lisäselvityksessä tarkkailua suoritettiin neljä kertaa 1.4-9.5.2026 aikajakson välillä. Havainnoista voidaan todeta, että hankealue on teerien soidinaluetta. Luontoselvityksen tekijä on todennut, ettei yhden kevään havaintoaineiston perusteella voida arvioida soidinpaikan vakiintuneisuutta.

Soidinpaikan on todettu sijaitsevan arvoluokassa 3: Monimuotoisuutta tukevat kohteet, millä ei ole hankkeen kannalta olennaista merkitystä. Valituksessa on esitetty, että kyseessä olisi pitkäaikainen ja vakiintunut teeren soidinpaikka, mikä asettaisi alueen arvoluokkaan 2: Erityisen tärkeät kohteet. Väitteelle ei kuitenkaan ole esitetty näyttöä, jonka perusteella asia voitaisiin varmuudella todeta, joten arvoluokan 2 mukainen luokittelu jäisi näytön osalta puutteelliseksi.

Luontoselvityksen tekijä on myös todennut, ettei Koppelosuon alue lainkaan ole luonnontilainen, sillä se on aluksi toiminut turvetuotantopaikkana, jonka jälkeen se on otettu peltoviljelykäyttöön. Soidinalueen merkityksen arvioinnissa on olennaista katsoa riistakeskuksen antamaa lausuntoa teerikannan elinvoimaisuudesta.

2.2. Riistakeskuksen lausunto

Riistakeskuksen antaman lausunnon mukaan teeri on koko Suomessa luokiteltu elinvoimaiseksi lajiksi, ja teerikannan pitkäaikainen kehityssuunta Pohjois-Savossa on tällä vuosituhannella ollut jopa kasvava. Asemapiirustuksen perusteella koko Koppelosuon peltoalue, jota teeret käyttävät soidinpaikkanaan, rakennettaisiin täyteen aurinkopaneeleja ja muuta aurinkovoimaan liittyvää infrastruktuuria. Soidinpaikan häviäminen aurinkopuiston rakentamisen seurauksena on siten todennäköistä. Soidinpaikkansa menettäneet teerikukot siirtyvät todennäköisimmin muille soidinpaikoille. Lähialueella on järviolueita, lampia ja muita peltoja, mitkä ovat teerelle soveltuvaa soidinluuetta.

Riistakeskuksen mukaan voimakkaat kannanvaihtelut vuosien välillä ovat luontaisia metsäkanalintukannoille, ja soidinpaikan reviiirillisten kukkojen määrä voi vaihdella huomattavasti vuosien välillä. Kyseisen soidinpaikan menetyksen vaikutusta paikalliseen teerikantaan on vaikea arvioida, mutta lausunnon mukaan yksittäisenä tapahtumana Koppelosuon soidinpaikan menetys tuskin vaikuttaa teerikannan kehitykseen. On todettu, ettei tällä hetkellä myöskään ole tiedossa muita vastaavia, läheisyydessä sijaitsevia tilaa vaativia hankesuunnitelmia.

2.3. Lainsäädännön sovellettavuus ja huomiointi

Valituksessa on viitattu luonnonsuojelulain 3 §:n 5 kohtaan ekologisesta kompensatiosta. Valittajat ovat vaatineet hankeyhtiöltä kyseisen pykälän mukaista ekologista kompensatiota. Luonnonsuojelulain 5 §:n mukaan luonto- ja lintudirektiivi eivät koske metsästyslaissa mainittuja eläinlajeja, eivätkä ne siten kuulu luonnonsuojelulain soveltamisalaan tältä osin. Teeri on metsästyslain 5 §:n mukainen riistaeläin, josta hankittiin yllä mainittu lausunto Pohjois-Savon riistakeskukselta. Näin ollen luonnonsuojelulakiin perustuva kompensaation vaatimus ei ole asiassa perusteltu.

Lausunnossa huomioitiin metsästyslain 37 §:n 1 momentti, jonka mukaan ”Rauhoitusaikana riistaeläintä ei saa metsästä tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä.” Rakennustöiden sijoittamisessa on huomioitava soidinaika ja työt tulisi sijoittaa kesäaikaan (kesä-elokuu) ja rakennustöitä pystytään myös suorittamaan talvella.

2.4. Yhteenveto

Sekä luontoselvityksen että riistakeskuksen lausunnon perusteella voidaan todeta, ettei soidinalueen menetys hankkeen seurauksena todennäköisesti vaaranna teerikannan säilymistä, ja hanke voidaan toteuttaa ilman haittaa teerikannan kehitykselle. Hankkeen valmistelussa on selvitetty teeren soidinalueen merkitys huolellisesti, ja tähän liittyvät lakisääteiset velvoitteet on huomioitu rakennustöiden suunnittelussa. Kohdassa 2.3 käsitelty hankeyhtiöltä vaadittu luonnonsuojelulakiin perustuva kompensatio soidinpaikan menetyksestä ei myöskään ole tässä tapauksessa perusteltu ja vaatimus tulee hylätä.

3. Hankesuunnitelman kestävyys

Valituksessa vedotaan hankkeen merkittäviin negatiivisiin vaikutuksiin ympäristöön ja luontoon. Perusteluina on käytetty luonnonsuojelulain 1 § 1 kohtaa luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta sekä ympäristönsuojelulain 5 §:n 3 kohtaa, jossa määritellään ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta.

3.1. Luonnonsuojelulain merkitys hankkeelle

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 76/2022 vp) käsittelee luonnonsuojelulain 1 §:n sisältöä ja sen tapauskohtaista sovellettavuutta. Hallituksen esityksen mukaan säännös on luonteeltaan tyyppillinen tavoitepykälä, eikä sillä ole suoraa sovellettavuutta yksittäistapauksissa. Tämä tarkoittaa käytännössä, että sen yleisiä periaatteita tulee ottaa huomioon muun luonnonsuojelulain soveltamisessa ja sellaisessa toiminnassa, joka voi vaikuttaa luonnonsuojelun alaan kuuluiin asioihin.

Hankesuunnitelman kohdassa 4.1.1 käy ilmi, että maanmuokkaus pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä, jotta maaperän toimintakyky säilyy. Hankesuunnitelmassa mainitaan, että alueen kasvillisuutta pyritään ylläpitämään. Todettakoon, että hiiltä sitovaa kasvillisuutta on mahdollista ylläpitämään ja istuttamaan hankkeen yhteydessä. Näin aurinkopuistohankkeesta muodostuu kestävä kokonaisuus, joka ottaa huomioon luonnonsuojelulain 1 §:ssä mainitut tavoitteet.

3.2. Ympäristön pilaantumisen vaara

Ympäristönsuojelulain 5 § määrittelee keskeiset ympäristönsuojelussa käytetyt käsitteet. Pykälän 3 kohta viittaa nimenomaan toimintaan, joka aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pykälän merkitystä hankkeen kannalta on arvioitavissa hankesuunnitelman perusteella.

Hankesuunnitelman 8 kohta käsittelee hankkeen eri vaikutuksia luontoon ja ympäristöön. Arvioinnilla pyritään nimenomaan turvaamaan luonnon monimuotoisuutta, ja siinä on kartoitettu, mitä olennaisia seikkoja tulee huomioida hankkeen toteutuksen yhteydessä. Arvioiden mukaan hanke ei tule aiheuttamaan merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai lähialueille. Hankesuunnitelmasta käy ilmi myös, miten ympäristöön vaikuttavat riskit

minimoidaan ja mitä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulisi tehdä ympäristön turvaamiseksi. Alueelle suunnitellaan lisäksi eläinten kulkuyhteys, joka mahdollistaa alueella esiintyvien lajien liikkumisen ja oleskelun myös hankkeen toteuttamisen jälkeen.

3.3. Yhteenvedo

Yllä mainittujen seikkojen perusteella voidaan todeta, että luonnonsuojelulain 1 §:n merkitystä on kunnioitettu ja huomioitu hankkeen suunnittelussa ja että alueella tulee olemaan myös eläimille ja kasvillisuudelle soveltuvia oleskelumahdollisuuksia. Hanke ei myöskään aiheuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 3 kohdan mukaista sellaista ympäristön pilaantumisen vaaraa, joka estäisi hankkeen toteuttamisen, ja väite on myös tältä osin katsottava perusteettomaksi.

4. Sopimusten salassapito ja vaadittu takaussumma

Valituksessa vedotaan toiminnan väitettyyn salaisuuteen ja menettelyyn sekä siihen, että hankkeen elinkaari edellyttäisi aurinkovoimahankkeen hakijalta 1 miljoonan euron takaussumman tai omavelkaisen takauksen asettamista Suonenjoen kaupungille. Valituksen lopullinen vaatimus on, että mikäli maanvuokra- ja maankäyttösopimuksia ei luovuteta, takaussumma tai omavelkainen takaus on maksettava edellä mainitun mukaisesti.

4.1. Maanvuokra- ja maankäyttösopimusten julkisuus

Maanvuokrasopimuksen julkisuus riippuu vuokranantajan oikeudellisesta asemasta. Mikäli vuokranantaja on viranomainen, viranomaisen asiakirjojen on lähtökohtaisesti oltava julkisia julkisuuslain 1 §:n perusteella. Kyseiset sopimukset ovat kuitenkin yksityisoikeudellisia sopimuksia, jotka on toimitettu viranomaiselle, ja ne ovat näin ollen julkisuuslain 24 §:n 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja.

Kyseiset sopimukset sisältävät tietoa yksityisistä liikesalaisuuksista ja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jonka julkistaminen aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa. Todettakoon, ettei viranomaisilla julkisuuslain 24 §:n 20 kohdan perusteella ole oikeutta luovuttaa valituksessa vaadittuja asiakirjoja.

Mikäli asiakirjat sisältävät ympäristön terveellisuuden suojaamiseksi merkityksellistä tietoa, ne on kuitenkin tehtävä julkisiksi. Kuten edellä on todettu, hanke ei kuitenkaan aiheuta ympäristön terveellisyydelle sellaista haittaa, joka julkisuuslain 24 §:n 20 kohdan nojalla edellyttäisi maanvuokra- ja maankäyttösopimusten julkistamista. Tämä käy ilmi myös hankesuunnitelmasta, jossa ympäristövaikutukset on selvitetty perusteellisesti. Näin ollen asiakirjojen luovuttamiselle ei ole perusteltua syytä.

4.2. Kaupungille sijoitettava takaussumma

Hankesuunnitelman 9 kohta käsittelee toiminnan lopettamista, jossa on todettu, ettei hankealueelle aiheuteta sellaisia vaikutuksia, jotka edellyttäisivät jälkihoitotoimenpiteitä. Purkamisen ja ennallistamisen yhteydessä pyritään minimoimaan ympäristövaikutukset ja varmistamaan, että alue voidaan ottaa käyttöön myös tulevaisuudessa. Näin on varmistettu,

että aurinkovoimalan toiminnan päätyttyä alueelle jää ympäristön kannalta hyväksyttävä ja jatkossa hyödynnettävissä oleva tila.

Vuokranantajien kanssa tehdyissä vuokrasopimuksissa on lisäksi sovittu pankkitakauksesta, jota vuokranantaja voi käyttää siltä varalta, ettei sopimusta noudateta voimalan purkamisen ja alueen siistimisen osalta. Todettakoon myös, että Suonenjoen kaupunki on tutustunut hankesuunnitelmaan eikä ole vaatinut mainittua takuuta jälkihoidon osalta. Takaussumman vaatiminen on näin ollen katsottava perusteettomaksi.

4.3. Yhteenveto

Salassa pidettäviä asiakirjoja ei tule kohdassa 4.1 mainituin perustein luovuttaa, eikä vaatimus siitä, että aurinkovoimahankkeen hakijan tulisi muutoin asettaa valituksessa vaadittu takaus Suonenjoen kaupungille, ole perusteltu. Kohdassa 4.2 mainituin perustein voidaan todeta, että hankkeen purkamisesta ja ennallistamisesta on sovittu riittävällä tavalla, eikä Suonenjoen kaupungille asetettava takaus näin ollen myöskään tältä osin ole perusteltu. Vaatimus on näin ollen perusteeton ja koko valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan.